

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 an 4-50 fil.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 24 cor
1/2 an 12 cor.
1/4 an 6 cor.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oara 12 fil. a treia
oara 10 fil.

Tot ce privește
foaia să se adreseze
la: Redacțiunea și
administrațiunea
„Unității” în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joia și Sâmbăta.

La Alba-Iulia.

Marele meeting de protestare, ce s'a hotărât a se aranja la Alba-Iulia din partea inteligenții noastre laice contra plănuitei episcopii gr. cat. maghiare mai ales nouă Săt-mărenilor, ca celor mai interesați ne cauzează o mare și multă mângăere sufletească.

Știm prea bine, că prin plănuita episcopie gr. cat. maghiară și dismembrarea alor 42 parohii de cătră dieceza veche gr. cat. Oradană, se sgudue enorm temelia bisericii noastre naționale.

Zis'a Domnul la Ieremia profetul: „Eu am dat înaintea feței Voastre calea vieții și calea morții”.

E deci datorința cea dintâi și mai imperioasă nu numai a preoților, ci și a tuturor laicilor luminați, neluminați de pretutindeni a-nu pregeta nici un moment de a lua parte la acest meeting de protestare spre a dovedi celor chemați, că voim și știm apăra interesele noastre, și în cazul acesta acelea interese, dela cari atârnă viața sau moartea noastră, ca neam. Ești preot sau laic, trebuie să simțești adânc, că ai un scump odor: neamul cu legea lui strămoșească, care ne-a păstrat avutul scump și drag: limba.

Și când vezi, că acest odor al dragostei noastre celei mai fierbinți e înecat în valurile atâtor uneltiri dușmănoase, oare se poate să stai nepăsător și rece, se poate să nu te revolți în sufletul tău față cu aceasta realitate, ce prezintă cea mai crâncenă durere omenească, usturătoare până la măduă?

Dacă pierdem limba credinței, pierdem limba neamului din care facem parte; pierdem cea mai puternică pârgie a dezvoltării noastre naționale.

Sufletul este izvorul și cârmaciul întregului complex de fapte omenești. Cu sufletul simțești, cu cuvântul mărturisești credința așa, precum o simțești cu sufletul. Credința o simțesc așa, precum am învățat-o și moștenit-o dela mamă și biserică. Deci cum voiu fi în stare a mărturisi această credință moștenită dela mamă și biserică cu cuvântul străin de limba mamei, străin de limba obicinuită a bisericii?!

Cum te deprinzi de mic, așa vei fi ca mare. De mic te-ai obicinuit a zice: „Tatăl nostru...” așa te-ai obicinuit a-l auzi în biserică, așa, ba chiar numai așa i-ți vine să-l zici până la moarte pe lângă toată cunoștința altor limbi străine.

Conceptul credință nu înseamnă cătușe sau lanț, cum zic raționaliștii, ci el formează o parte constitutivă a conștiinții omenești, chiar ca știința pozitivă.

Chiar așa conceptul limbă, formează o parte constitutivă a conștiinții omului. Deci dacă atât credința, care o mărturisesc cu limba cu cuvântul, cât și limba mamei prin care mărturisesc credința sunt părți constitutive ale conștiinții, una pe alta nu se eschide. Prin urmare credința ce-o simțesc în sufletul meu dacă nu-o pot exprima, mărturisi în limba precum și care o simțesc în sufletul meu — atunci pentru mine limba străină e încătușarea credinței mele sufletești.

Și deoarece cuvântul este merit să-l înțeleptească pe om și mai ales să-l încununeze cu cununa moralității, care e singura podoabă și vrednicie adevărată și neperitoare a vieții omenești — din limbi străine poți să înveți, dar în limba ta

să vorbești, ca neamul să ți-l luminezi.

Sfânta lumină cerească a credinței noastre doar' nici odată n'a fost mai primejduită, decât acum.

În vremile vechi păgâne credincioșii noștri străbuni erau prigonți cu muncile celea mai grele. Azi deși n'avem dușmani de soiul acesta, totuși avem cu mult mai primejdioși. Avem dușman: spiritul diavolesc al lumii, care prin răpirea limbei legii noastre tinde a ne închide ochii sufletului să nu vedem lumina ceea mântuitoare a credinței. Voesc a ne face robi sufletește, robi pe cari cu zecile de mii mânăndu-ne pe piețele lumii să ne vândă străinilor, despărțindu-ne de părinți, de copii, despărțindu-ne de vechia dieceză și instituțiunile ei, ca apoi neputându-ne tăgădui eul nostru să ne lase pe drumuri perind de dorul trecutului și amarul prezentului.

Par'că asemenea siluire, de când oamenii s'au constituit în societăți nu s'a mai pomenit nicăiri pe față pământului!

Ce nefericită pornire, de-a înabuși chiar și manifestarea simțămintelor noastre de credință în limba părinților, în limba despre care se zice, că trăiește o națiune!

Dar să nu ne spăriem, decât numai atunci, când am sta cu brațele încrucișate, crezând, că totul e pierdut.

În noi este ceva tare, puternic, providențial ce ne impune a păzi neatinsă comoara așezămintelor noastre bisericești și naționale.

Dovadă și mișcarea inteligenții noastre laice prin aranjarea unui impozant meeting de protestare.

Deci cu toții să grăbim la timp spre locul unde se va ținea acel meeting. Să cerem dreptul de-a ne ruga lui Dumnezeu în limba noastră — să-o cerem aceasta în virtutea

principiului etico-juridic *suum euique*. Să protestăm, că nu voim cu nici un preț, să admitem, ca alții să-și aroage dreptul a ne dicta nouă moduri de-a gândi-simți și vorbi cu Dumnezeu, decât în aceea limbă în care și cu care am gândit-simțit și vorbit decând moșii și strămoșii noștri pentru primadată sau închinat „Tatălui-Fiului și Spiritului Sfânt“.

Barem atâta drept voim, să avem și noi pe glia seculară a părinților și străbunilor noștri. Plătim din munca noastră toate contribuțiile, ne-am dat de mii de ori sângele și viața pentru apărarea monarhiei și aceste a-le noastre dări și sângele părinților noștri ne dau cel mai întemeiat titlu de drept barem la aceea pretensiune, de a-ne putea mărturisi credința în aceea limbă în care ne-am deprins a-o mărturisi dela moșii-strămoșii noștri.

„Adă-Ți aminte Dumnezeule de poporul Tău, îndreaptă-Ți pașii Tăi către dărămăturile bisericii Tale, unde dușmanii toate le-au stricat.. și cu noi nu este nimeni, care să știe, până când va ținea aceasta.. Pline sunt ascunsurile țării de locuințele silniciei“. Ps. 74.

Fi-i cu noi Doamne al puterilor, că pe altul afară de Tine n'avem!

Popu.

Pentru „Supremul gest“ din Românul. „Nici un rău nu vine singur“.

În timpul, când ar trebui să tindem numai la înlăturarea primejdiei, create din partea maghiarilor, când toată forța noastră ar trebui concentrată numai în combaterea răului ce ne amenință tot mai tare, tocmai în timpul acesta, ne vedem siliți să slăbim din rezistența opusă maghiarilor și să îndreptăm o parte a ei — durere — chiar în contra fraților noștri. Căci nu ne sunt de ajuns uneltirile calvinilor, jidovilor și a multor catolici șoviniști, nu ne sunt de ajuns batjocurile și hulile ce le aruncă zilnic foile judeomaghiare asupra mai marilor bisericii noastre și asupra poporului român întreg, dar trebuie să mai vedem și pe frații noștri neuniți, că se întărită tot mai mult asupra noastră și umblă să ne ademenească în modul cel mai viclean posibil. Apoi nu ne putem mira îndeajuns, că șechoul amăgirilor fraților noștri se face tocmai în „Românul“, organul autorizat al partidului național român, care mai ieri alaltăieri espunea în terminii cei mai înflăcărați necesitatea unei solidarități de fier. Astăzi același ziar în numele al lor câțiva bărbați, ce nu-și prea dau seama de răul și slăbirea ce-o cauzează în rândurile noastre publică mereu la păreri care de care mai fără bază, ca să nu le zicem „șuchiate“, crezând că în forma aceasta ne vor ajuta să scăpăm din primejdia în care ne aflăm.

Astfel ne-a fost dat să vedem publicat la loc de frunte „Ultimul“ și „supremul gest“. ce ni-l face biserica gr.-or. prin peana măeastră a unui profesor universitar al d-lui I. Ursu.

Dar să vedem într'u cât sunt adevărate motivele, ce se aduc într'u sprijinirea apelului ce ni-se face și într'u cât e îndreptățit d. Ursu să ne descurajeze tocmai

în momentul, când avem mai multă lipsă de o puternică tărie sufletească.

După o reconstruire a stării, în care se aflau românii, când au făcut Unirea, d. Ursu ajunge la concluzia, că metropolitul Teofil ademenit de „oferta ispititoare a catolicilor, urmând apoi și tradiția unor domni din țeară, cari de prin veacul al XVI-lea începând și-au pus nădejdea în împăratul“, prin recunoașterea papei și a celor trei puncte (purgator, azimă și filioque) a căzut jertfă pentru noua sa orientare, dela care aștepta eliberarea poporului său din mizerabila stare politică și socială, în care l-au adus împrejurările vitrege din trecut. Cu moartea lu Teofil tot terenul părea pierdut, căci Atanasie, urmașul lui Teofil se hirotonește în țară și se confirmă de către calvini. Atanasie în mijlocul al lor trei curenți și anume al calvinilor, catolicilor și al românilor din țară singura ușa de scăpare o află în unirea cu catolicii. Formula de unire se reduce după d. Ursu la următoarele: „păstrarea vechiului cult neschimbat al legăturilor cu patriarhul și cu țara românească și acceptarea singurei condiții pusă de împăratul: supremația papală“. Senzul acestei formule era să schimbe numai supremația calvină cu cea catolică. Spre întărirea celor zise se provoacă la manifestul de unire din care reproduce numai cel din limba română ce-i pe partea D-sale — căci în textul latin după părerea Domniei Sale — s'au introdus mai târziu din partea iezuiților și cele trei puncte: purgatorul, azima și filioque, cari au schimbat înțelesul învoirii ce au făcut-o românii cu catolicii.

Din aceste conchide autorul articolului „Supremul gest“, conzistând unirea numai într'o alianță politică, sau după d. Ursu, într'un simplu contract, cel mai frumos și mai impunător gest ce trebuie să se facă din

FOIȚA.

Solus sum.

de A. Nan.

III.

Adoarme Iuda 'ntr'o icoană
Cu capul aplecat spre masă,
Iar sufletul său cu prihană
Un vis sălbatic îl apasă.

Un vis cu flacări infernale,
Cu smei ce varsă foc din gură,
Cu monștrii mari, cu fețe pale,
Cu ochi holbați și plini de ură.

Apostolii privesc cu toții
La Christ ce șede 'n fruntea mesei,
Și-ascultă bietii ca iloți
La taina mare a „miresei“:

„Un Dumnezeu în trei persoane,
În Tatăl, Fiul, Duhul sfântul,
Și fiul suferi-va goane,
Venind să mântue pământul.

Și îndura-va chin și sete
Și pălmi cu săbiile late,
Și 'n urmă magii cei cu plete

Pe lemnul crucii îl vor bate!...

Apostolul cu rea credință
Tresare... își atungă visul,
Privește lung, cu reverință
La Cel frumos, ca paradisul...

Zădarnic fătărești iubire,
Năpărcă sură, blăstămată,
Căci o păgână uneltire
Pornește inima-ți sparcată.

Un val ce blastămă și spală
În suflet pacea și seninul,
O uneltire infernală,
Ce otrăvește ca veninul.

— „Să-L las? De ce? Doar e mai bine
Să-L dau, să-mi trag în pungă banii,
Căci ce-i la mine, e la mine...
Și ce mai știi cum umblă anii?..“

— Te-ai pus la stat cu cărturarii
Si Hai vândut pe 'nvățătorul,
Dar nu ți-au folosit denaritul,
Căci te-a bătut... Mântuitorul...

Chinciș 1912.

Impresii de călătorie la Roma.

(Continuare.)

Biserica Sf. Petru.

După ce ne-am curățit și pus în rând la cvartirul nostru eșim la plimbare prin oraș și vizităm colina Pincio, unde stau în ordine statuile celor mai distinși bărbați de stat ca: Iuliu Caesar, Tiberiu Grachus și fratele lui, Cajus, apoi împărații aproape toții, Traian, Caracalla, Nero etc. și rând pe rând marii bărbați ai Italiei.

Joi după amiază (6 Iulie) aveam de a vizita biserica sf. Petru. Cvartirul îl aveam în strada Tritone, cam în centrul orașului. Prin o cale laterală ajungem în apropierea institutului de „Propaganda Fide“. Il privim numai în grabă acest însemnat focalar de cultură, ce ne-a dat prima rază de cultură și ne-a desvilit din umbra întunerecului trecutului neamului nostru prin Șincai, Major etc. Nu am intrat în lăuntru căci ne grăbiam la biserica sf. Petru. Ne suim pe tramvai și ajungem lângă Tibru, îl trecem peste podul numit „pous Aelius“. Aici pe țărnuțul drept al râului se ridică colosalul edificiu numit „Castelul sfinților Iugeri“ ce ce stă în legătură subterană cu Vaticanul. Mi-ar fi plăcut să vizitez acest edificiu al cărui nume îmi era cunoscut din istorie, dar aceasta vizită o am lăsat pe mai târziu, căci zărisem cupola grandioasă a bisericii sf.

partea uniților este: „Să se întoarcă în tabăra de unde au plecat, rupând contractul, pe care partea adversă nu l-a respectat. Prin gestul acesta ne-ar crește stima și demnitatea în fața diplomației europene.“

Cam acestea se cuprind în art.: „Supremul gest“ al Dnui Ursu.

Prin pășirea aceasta neașteptată, dl Ursu, care foarte rar a eșit în publicitate cel puțin la noi Români din Ardeal, în rolul Dnui Niculae Densușean, care pe la 1892, tot cu astfel de invective la adresa unirii publice un articol pe cât de tendențios pe atât de inoportun în „Gazeta Transilvaniei“. „Românul“ apoi ia rolul „Gazetei“ de pe vremuri, care azi însă are numai cuvinte frumoase pentru noi, sămănă că-și cunoaște chemarea în aceste timpuri grele pentru poporul român din Ardeal, pentru care lucru poate fi imitată și din partea celorlalți foși, ce vreau să ne întindă mână de ajutor.

După ce dl Ursu vine înainte din nou cu aceleași argumente cu cari dl Densușean ataca pe vremuri manifestul de unire, de aceea și eu în combaterea aserțiunilor Dnui Ursu mă voi folosi de modul, în care fericiții Al. Grama și Dr. Aug. Bunea au răspuns Dnui Densușean, arătând, că părerea Dsale e cât se poate de neîntemeiată și numai o prea mare vânană după glorie l-a făcut să pășiască publice cu o așa îndrăzneală oarbă, spre a zăpăci pe cei ce luptă cu credința în Dumnezeu și în puterea de viață a neamului nostru.

Înainte de toate trebuie să știe Dl Ursu, că Unirea s'a făcut pe baze dogmatice, — care lucru de când l-au limpezit Grama și Bunea, nime nu a cercat să-l mai atace — și n'a fost numai o alianță politică sau un contract politic. Motivul e fiindcă în manifest limpede se spune: „Noi subsemnații... considerând nestatornicia vieții omenești și

neperirea sufletului (de care trebuie să avem cea mai mare grijă dintre toate), din bună voia noastră ne unim cu biserica Romei cea catolică și ne mărturisim a fi mădularile acestei biserici sfinte catolicească a Romei prin aceasta carte de mărturie a noastră... dar așa, că pe noi și rămășițele noastre din obiceiul Bisericii noastre a răsăritului să nu ne clătească... Iar că prin frază „ne mărturisim a fi mădularile bisericii“ e de a se înțelege unirea în credință, nu mai încapă nici o îndoială și numai un om preocupat poate scoate înțelesul de contract politic. Motivul e, că a te numi mădular al unei biserici e tot una cu a te numi mădular sau membru al unei societăți, fiindcă biserica nu e altceva decât o societate, dar precum numai acela poate fi membrul unei societăți, care-i primește și statutele, întocmai așa numai acela poate fi socotit de membru al bisericii care primește statutele ei. Și apoi, după ce biserica: „e totalitatea acelor indivizi, cari s'au învoit... într'o credință“ — definițiunea lui Șaguna, — în urmărire zicând părinții noștri că „se mărturisesc a fi mădularile sf. bis. catolice“ s'au învoit într'o credință. Și fiindcă de credința catolică se țin și celea trei puncte, purgatorul, azima și filioque, deci când părinții noștri s'au învoit într'o credință cu catolicii au primit și punctele amintite. Și cu atât mai vădit n'a fost unirea un contract politic, dacă luăm în considerare conștiința publică de două veacuri și mai bine, manifestată în faptele arhierilor noștri, în sinoadele noastre sau în școală și conștiința poporului sau în purtarea heterodoxilor până și în a neuniților noștri.

Astfel trecând peste celelalte argumente amintesc numai pe patriarhul Calinic care în anatema, ce a dictat-o metropolitului Atanasie zice, despre acesta că: „a primit

dogme contrare credinței ortodoxe orientale“. Și dacă vă trebuie un argument și mai palpabil luați-l pe Șaguna, care sf. Unire nu o numește nici când alianță, ci „apostasie“, iar apostasie înseamnă căderea dela credință, deci chiar Șaguna recunoaște că Românii prin Unire au căzut dela credința lui la altă credință, care e credința: „sfintei catolicești biserici“.

Nu e adevărat apoi că iezuiții ar fi vârat celea trei puncte în traducerea pe latinește a manifestului, deoarece textul latin nu e traducerea celui român, precum bine a arătat-o Dr. Bunea, deosebindu-se de acesta în privința extenziunii, frazelor, zicerilor și cuvintelor, dar cuprinsul lor e identic.

Așadară când Atanasie a subscris textul latin, cu toate că n'a știut latinește n'a comis nici o crimă, fiindcă cuprinsul ambelor manifeste e acelaș. Și numai dl Ursu, fiind prea ocupat cu idea, ca să arunce vrajba între frați, n'a văzut identitatea după cuprins a manifestelor.

De altminterlea de ce să mergem așa departe când însuși dl Ursu ne spune, că Teofil pe lângă recunoașterea papei mai primește și celea 3 puncte: azima, purgatorul și filioque, și apoi crede dl Ursu, că dela Atanasie nu vor fi pretins să recunoască punctele amintite? O așa inconștientă din partea catolicilor nu se poate presupune, ci cel mult din partea dnui Ursu, care și-a uitat ce-a zis în celea precedente.

Deci nu e vorbă de nici o falsificare a manifestului de către iezuiți.

Teologul „catolic“ despre care dl Ursu zice că a fost un ce umilitor pentru Atanasie a fost o necesitate pe timpul imediat după Unire. Motivul e, fiindcă în credință și mai ales în ritul și moravurile bisericii noastre în decursul veacurilor și cu deosebire sub influința Calvinismului s'au strecurat o mul-

Petru, a celei mai vestite biserici din lume.

Suntem pe piața sf. Petru cu diametrul de 196 m. În periferia pieții se ridică 284 colonne și 88 de pilastrii. În mijlocul pieții se înalță obeliscul măestos pe care l'a adus în Roma Catigula din Eliopol, și care a servit de înfrumsetare circuitului lui Nero, de unde l'a adus Sixt V în anul 1586 și l'a așezat în piața aceasta spesând cu transportarea și așezarea lui 215 mii de lire. E însemnată inscripția de pe obeliscul acesta „Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat, Ecce Crux Domini-Fugite partes adversae — Vicit Leo de tribi Juda“. De ambele părți a obeliscului se înalță falnic apa cristalină alor două fântâni săritoare. În aceasta piață s'a zidit cea mai mare, cea mai frumoasă și cea mai însemnată biserică din întreagă lumea, așa încât cu drept cuvânt se numește regina bisericilor. Pe frontispiciul bisericii e inscripția: In honorem Principis Apostolorum Paulus Burghesius Romanus Pontifex Maximus anum MDXIII. Înaintea bisericii imediat e statua sf. Petru, apoi urmează ceilalți apostoli, precum și cei 70 învățăcei.

Iată istoria pe scurt a acestei biserici. E tradițiune, că pe locul unde astăzi se ridică biserica sf. Petru, pe vremea împăratului Nero, a fost circ, și tot tradițiunea susține că aicea a fost înmormântat și apostolul Petru. Papa Anaclet ridică pe mormântul lui un mic oratoriu, iar pe vremea lui Constantin cel mare s'a zidit o bazilică modestă. Aceasta bazilică a fost cea mai cercetată dintre toate bisericile Romei. În veacul al XV-a o ideie măreață trecu prin capul pontificilor romani, o ideie ce ni-se pare că avea asemănare cu a lui David psalmistul împărat, cu a lui Solomon, de a zidi un astfel de templu, în care să aducă jertfa legii nouă lui Jehova Dumnezeu. Acestea planuri au dăinuit vre-o 50 de ani, până pe vremea papei Juliuș II, care a și început zidirea bisericii după planul prezentat de renumitul arhitect al acestui timp, Bramante. În 18 Aprilie a 1506 fu pusă prima piatră în fundamentul acestei biserici. Zidirea de aici s'a continuat sub îngrijirea lui Bramante până în a. 1514 când acesta muri. Cu conducerea edificării acestei biserici fu încredințat Rafael cel tânăr. Paul al III-a în

anul 1541 invită în Roma pe pictorul-sculptor Michael Angelo, care în această biserică își depuse arta geniului său. Zidirea ei a durat până pe vremea lui Urban VIII, sub dânsul în a. 1636 s'a sfințit grandiosul templu. Lungimea acestei bazilice e de 185 m. 37 em.

„Și acum să intrăm în cea dintâiu biserică a lumii și să ne plecăm cerbicia înaintea religiunii, care în locul idolatriei păgâne din vechime ne-a condus la cupostința unui Dumnezeu adevărat și care a introdus în lume o morală sublimă, o morală ca aceea, care pe fiecare om îl ridică la una și aceeaș demnitate. Să ne plecăm înaintea evlaviei, care progresând de braț cu știința și arta a ridicat unui Dumnezeu adevărat o casă ca și aceea, asemenea căreia nu s'a ridicat lui Dumnezeu nicăiri în lume“. (T. Bulc. Schițe din Italia).

Nu este peană de scriitor atât de măeștră și iscusită încât să poată înfățișa imaginațiunii omului frumșetea picturii, sculpturii, din acest sfânt locaș al Domnului.

Și când ai voi să scrii pompa și mărirea acestei regine biserici nu o ai putea,

NEUMANN M.

furnizor imperial & regesc cameral și de curte,

Cluj, piața Mátyás király 14.

Pardesiu dela 32 Coroane în sus.

(45) 9-44

Mare asortiment de vestminte bărbătești,
de juni și de fete.

Catalog se trimite gratuit și francat.

Costume de modă dela 36 Cor. în sus.

time de obiceiuri străine și chiar contrare credinței orientale. Și apoi pe vremea când Unirea era proaspătă, avea lipsă de un atare bărbat, care s'o apere în contra ori cărui dușman al ei, atât în contra grecilor cât și calvinilor, cari umblau în ruptul capului să-i abată pe Români dela Unire.

Ne bucurăm apoi că și d. Ursu recunoaște, un efect bun al „Unirii” și anume: „renașterea culturală ardelenască din veacul al XVIII., care a provocat redeschiderea românilor din starea de inconștientă seculară și îndreptarea lor spre idealul libertății și al vieții naționale”, de azi — adaug eu. Și numai merital acesta ar trebui să-l îndemne pe d. Ursu, să nu păsească publice cu păreri contra acelei instituții, care e izvorul la tot rezultatul cultural și național, ce-l avem astăzi. Să nu judece lucrurile numai superficial, ca odinioară Densușian, ci consultând păreri de unor bărbați ca dr. Marian Nersis, Obedenar, Aron Densușian, un Cipariu și înflăcărații apărători ai „Unirii” dr. A. Grama și dr. Augustin Bunea, numai după-ce va fi consultat păreri de acestor bărbați mari asupra multelor și feluritelor foloase ce le avem pe urma Unirii, numai atunci să vină înaintea, dar nu cu păreri cari să ne desiluzioneze, ci de acelea cari să ne întărească în viitorul de aur al națiunii noastre.

Îa urmă țin să amintesc, că întoarcerea iar în sinul bisericii ortodoxe, ar fi un semn al nestatorniciei noastre înaintea popoarelor europene, cari nu și-ar mai face de lucru cu noi, zicându-și: că în români nu te poți încrede, fiind-că n'au nici o convingere religioasă, care e baza la toată încrederea; ești ca pe apă puțină cu ei, azi țin cu tine, mâne trec la dușman.

Rău face d. Ursu, ca fără să-și ia osteneala să pătrundă mai bine înțelesul manifestului de unire, vine în public cu

niște idei decopiate sau mai bine zis imprunutate dela Densușian, al căror merit li-s'a arătat la timpul lor.

Așadar nu la o întoarcere în sinul bisericii ortodoxe să ne gândim, ci ținuta noastră să fie o luptă înverșunată nu numai în contra acelor, cari voesc să ne știrbească drepturile bisericii noastre, ci chiar și împotriva acelor cari voesc să ne lipsească de binefacerile ce ne-au răsărit și ne răsar pe urma unirii. Se luptăm deci cu toată energia în contra încălcării drepturilor noastre, pe de o parte dar nici se nu lăsăm să se încuibă în sufletele noastre vrajba și ura, cari ni-au ținut în întunec în decursul atâtor veacuri până la Unire. Să nu mai pierdem vremea cu resuscitarea unor păreri, de mult apuse, ci să ascultăm și urmăm sfaturile și îndrumările unui mare bărbat, iubitor de neam și de biserica sa, ale unui dr. Aug. Bunea, care vorbind despre părerea de a ne întoarce iar în sinul bisericii ortodoxe, spune că aceasta e o imposibilitate morală azi. Motivul e că: „ori-cât de înapoiat ar fi astăzi poporul nostru în cultură, el totuși nu mai e pe treapta aceea de jos, pe care se afla în prima jumătate a veacului al 18-lea”. „Nici clerul român nu mai e ca atunci. Și-apoi cine ar putea presupune că clerul român unit de azi, crescut cu îngrijire în adevărurile religiei n'ar încerca să împedecă trecerea în masă a poporului său la neunire...? În momentul în care s'ar poroi o mișcare de trecere a românilor uniți la neunire s'ar putea încinge o luptă înverșunată între frați pentru care lucru ar fi lipsă de întervenirea statului, care cercând să facă liniște, ne-ar înfrânge pe toate terenele: bisericesc cultural, național și politic...”

„Dar să presupunem că am trece la neunire, dar oare atunci ar fi adăpostită de

ori-ce primejdie autonomia bisericii române? Ar respecta atunci contrarii noștri autonomia bisericii neunite și limba ei liturgică...”

Dar ce să mai lungim vorba, fapt e că ori-cum vom considera trecerea la neunire din toate punctele de vedere ni-se pare imposibilă.

Să nu ne amăgim, ci dându-ne seama de pericolul ce amenință ambele biserici deopotrivă, să luptăm împreună pentru înălțarea primejdiei. Ori dacă nu, să ni-se deee pace ca să ne isprăvim noi daraverile noastre neturburați cel puțin din partea fraților noștri neuniți.

De încheiere țin să amintesc lucrul acela, că ziarele noastre cum e „Românul”, „Telegraful” și „Revista Preoților”, dacă nu concurg la delăturarea primejdiei cei puțin să nu arunce mărul de ceartă între frați. Lase-i împace pe cei cu păreri neobicinuite și incurajeze pe cei ce luptă din toate puterile.

O dorință avem și noi: și aceea este să nu fim tulburați din partea fraților noștri. Să se știe odată că nu vom urma în veci glasul celor ce ne chiamă iar îndărăpt în jugul slavismului și bizantinismului, care și azi strică foarte mult bisericii noastre ortodoxe și urmările lui triste se simt pe toate terenele.

O de ar fi „Supremul gest” al Dnui Ursu și „ultimul” gest, ce s'ar face în direcția aceasta!

„Veghetorul”.

Colecte pentru biserici. Zidirea unei biserici potrivite cerințelor de azi aproape în tot locul trece peste puterile celor, cari se vor închina în ea. Puține comune bisericești cu atâta avere și și mai puține au avut parte de chivernisire așa de înțeleaptă, cât din agonisala trecutului să poată clădi acum sau în curând „loc locuinții mării” Domnului. De aici colectele

căci sutele de statue te atrag cu frumusețea lor, picturile în fresco, capdoperile celebriilor sculptori și pictori, Michael Angelo, Leonardo da Vinci, Bramante te vrăjesc cu farmecul lor.

În lăuntru o mulțime de statue de a pontificilor (35). O mulțime de lucruri artistice de a lui Michael Angelo, Leonardo da Vinci, Bramante. Altariul mai însemnat e altariul pontifical, unde numai pontificele celebrează sf. misă, în o criptă sub acest altar e corpul sf. Petru, unde pururea ard 95 lampioane de bronz aurit în onoarea principelui apostolilor.

În această biserică la altariul sf. Ioan gură-de-aur, fratele Victor celebrează o sf. slujbă în ziua de 7 Iulie 1911 la care de asemenea am luat parte toți excursioniștii. Tot în aceasta zi am vizitat expoziția națională italiană, în care am văzut diferite lucruri din anticitatea romană, casă, vatră, oale, arme de tot felul, îmbrăcăminte etc. asemenea am vizitat și expoziția internațională, adică paviloanele diferitelor state europene, americane etc.

Castelul sf. Inger.

(Castel S. Angelo.)

Suntem în castelul sfântului Inger. Numirea de „castel a sf. Inger” și-a primit-o dela miraculoasa întâmplare de pe timpul pontificelui Grigore cel Mare și sfânt (590—604). Pe timpul acestui pontifice în

Roma izbucnise o groaznică ciumă. Pontificele mergea către biserica Vaticanului în o procesiune, rugându-se să încete ciuma, du-când o veche icoană a Preacuratei Vergure Maria. Când procesiunea trecu pe locul, unde azi e ridicat acest castel, deasupra în aer apărură deodată un inger strălucitor și se auzi un glas cea zise:

„Regina coeli laetare alleluia. Quia quem meruisti portare. Resurrexit sicut dixit”. Sfântul pontifice dimpreună cu poporul cel însoțit, la acestea au adaus: Ora pro nobis Deum. La aceste ingerul își băgă sabia, ce o ținuse până acum în mâna dreaptă, în teacă. Ciuma încetă. Iacă de ce deasupra acestei impozante zidiri e statua unui inger, ce-și bagă sabia în teacă.

Pe când suiam spre vârful castelului pe ambitul șerpuitor, iată că zărim în partea nordică a castelului în o grădină frumoasă. fâlfâind un mândru steag românesc. O bucurie nespuse ne cuprinse pe toți când am aflat dela un cicerone că steagul era aievea românesc și că casa se vedea destul de bine, era pavilionul românesc. Părăsim repede castelul și ne grăbim către casa modestă ce avea asemănare cu o casă a unui bun gospodar român dela sate.

Înaintea casei erau turnați din bronz voinicii dorobanți români, având în frunte figura unui ofițer ce avea asemănare cu colonelul Slănicean. Ofițerul ținea în mână „mândrul nostru tricolor”, iar inimoișii do-

robanți cu baioneta pe pușcă, erau gata de atac, probabil la atacul Plevnei, ca prin învingerea glorioasă de mai târziu să câștige independență unei țări de mult robite.

Pe intrarea în pavilion era pictat artistic chipul mândru al regelui Carol, reprezentându-l în aceea poziție, când a auzit primul bubuit al tunului la Calafat și când a exelamat cu bucurie frumoasele și ingenioasele cuvinte: „asta-i muzica care-mi place”. Aceste memorabile cuvinte erau scrise cu litere mari sub chipul regelui înțelept. Și eu le-am cetit cu o nespuse plăcere...

Intrăm în lăuntru pavilionului. Arta destul de frumoasă a pictorului Grigorescu împodobia pereții pavilionului cu mândrele chipuri ce ne reprezintă pe Români în lupta dela Plevna, mai apoi pe Român în liniștea dela țară trecând un râu cu carul cu boi, sau pe româncuța mlădioasă ducând cu ulciorul apă dela fântâna din capătul satului. Apoi urmează alte chipuri destul de frumoase, lucruri de mână și icoane din veacul al XIV-lea ce reprezentau pe domnitorii și domnii Români din acelea vremi. Cu frumoase impresii părăsim pavilionul românesc neputând în deajuns admira figura generalului ce mergea în fruntea oștirilor ca să-și câștige pământ și apă.

(Va urma.)

în largul țării prin trimisi anume, cari colecte, ori ce s'ar zice, sunt o lipsă indispensabilă pentru cele mai multe parohii, cu deosebire în anii prin cari trecem acum, si-liți fiind să îndreptăm și ridicăm școli și lefuri la slujbașii școlii, iar vremea înaintată ne constrânge să potrivim atât casa lui Dumnezeu.

Ca orice datină omenească așa și colectarea aceasta încredințată unor oameni aburivi a putut degenera, dar de aici nu stîrpirea ei reformarea ei se impune. Ștergerea acestui uz ar însemna condamnarea unui percent considerabil de comune bis. se preamărească pe Stăpînul lumii încă multă vreme alături cu cântăreții văzduhului, ploați și bătuți de vînt. Colectele recomandate de Preaven. Ordinariate, ori cerute de cei interesați prin Apele trimise de-adreptul aduc abia 20—25 % din rezultatul colectelor făcute de cei lipsiți, din casă în casă. S'apoi să ne închipuim, că pe viitor toate cererile de natura aceasta s'ar adresa preoțimii, care să le împărtășească la sfîrșitul sf. Liturgii poporului cu îndemnarea să contribuie la colectă din toate puterile. Urmarea ar fi o cerșitorie continuă, de care s'ar disgusta preotul și credincioșii, cari s'ar depărta dela Biserică nu edificăți și înviorați sufletește, ci scârbiți de popa lor, care, tot cere, cere și iar cere.

Sustină-se colecta de până acum, dar să se curețe de atâtea drojdii urite. Aici încă ar trebui să lucre mult derita *controlă*, numai din lipsa acesteia s'a putut întreprinde colecta descrisă de „Siliam“ (Unirea nr. 34—1912) pentru garduri etc. sub firma Bisericii. Asupra curatoratului acela nu veghează nici un protopop? Un regulament edat de corul episcopesc sau cel puțin de un Ordinariat, pentru prevenirea abuzurilor și normarea modului de a colecta, cu sancțiunea corespunzătoare și cu pedepsirea fără cruțare a transgresorilor, ar fi pașul cel mai bun în cauza aceasta destul de însemnată.

(v-u).

Correspondințe.

Cronici Bucureștene.

Primăvara trezește din amorțeaia pe toată lumea. Munca, ce se desfășură acum în capitala Țării românești, arată că trăim într'adevăr în un oraș mare. Las, că orașul e prea mare, ar fi trebuit redusă raza lui, și atunci se putea întreține mai bine, căci la periferii nu vor avea oameni canalizare și alte lucruri necesare salubrității, decât în foarte puține străzi, locuitorii pașnici ai celorlalte mai au timp până la sfîntu-Așteaptă.

Clădirile cele noi contribuie mult la aprovizionarea capitalei cu canale, gaz și electricitate, locuitorii lor vor cere să fie stropite străzile tot mai adeseori, și astfel nu putem decât să ne bucurăm, că ni-se ridică în vecini, ori peste drum, câte o casă nouă și mai mare ca celelalte, căci din ea vom trage și noi folos,

*

După planurile și deciziunile (la cari le ziceți prin Transilvania: preliminar), se clădesc anul acesta în București case în valoare de 150 milioane lei. Trei clădiri publice, senatul, ministerul de interne și primăria, costă 15 milioane, restul e școli,

birouri private. Primăria se construiește în vechiul ei loc, de asemenea și ministerul de interne: senatul va fi preste Dâmbovița dela Calea Victoriei, unde era palatul lui Constantin Brănevoianu. Nu se cunosc încă planurile acestor trei clădiri, sperăm însă să fie o adevărată podoabă a orașului.

*

În sfîrșit a intrat în țară Drul Racovski, cunoscutul șef al socialiștilor români, Guvernul liberal îl expulzase ca pe un cetățean bulgar. Stabilit în Ruscuc, a început să organizeze pe socialiștii bulgari, și le-a scos chiar o foaie. N'a încetat însă să lupte pentru revenirea sa în țară. Pentru acelaș lucru au luptat în afară de „tovarășul“ Dobrogeanu Gherea, deputatul Bacalbașa, C. Mile dela „Adevărul“ poatul Anghel și alții. Guvernul conservator a dat voie lui Racovski să vină în țară, și să-și arate dovezile. În urma acestora a fost înscris și în listele electorale, cari acum se fac întâia oară în Dobrogea, și contra înscrierii lui în aceste liste n'a reclamat nimeni. Astfel Racovski e cetățean român, și va putea munci, fără să fie molestat, pentru organizarea socialiștilor din țară, cari, deși n'au nici un reprezentant în parlament, totuși numără deja mulți aderenți.

*

În Apus, și Apusul începe dela Predeal, ziua de întăiu Mai e zi de sărbătoare pentru socialiști chiar și pentru cei dela tipografia, la care se tipărește „Unirea“, căci aceasta zi e de post pentru gazete. Noi n'am ajuns așa departe, la noi lucrează atunci toți oamenii, și socialiștii „prăzauesc“ aceasta zi în Dumineca următoare. La aceasta serbare a luat parte și Drul Racovski, care acum e tare și mare, și vorbește cu mare ifos.

Ceva progres tot este în țară: Socialiștii țin să prăznuiască această sărbătoare la zi întăiu după stilul gregorian, iar noi ceilalți, muritori și nemuritori, socotim zi întăiu după calendarul iulian, sau „romănesc“, nu ca socialiștii cel „nemțesc“.

Ziua de întăiu Mai intrunește pe venerabilii nemuritori ai Academiei Române, cari vor lua act despre lucrarile isprăvite în anul trecut, și se vor bucura, că parlamentul le-a votat câteva milioane pentru construirea unui nou palat. De acest palat e mare nevoie. Colectiunile Academiei se sporesc așa de frumos, în sălile de cetire se întâmplă mai adese ori, că nu e nici un loc liber, și așa mulți nu se pot folosi de bogățiile științei. Palatul cel nou va avea încăperi suficiente. El se va clădi în curtea Academiei, pe locul unde e astăzi ministerul justiției, care aparține tot Academiei.

*

De câtăva vreme vin mai puțini Ardeleni la Academie, și din cei puțini câți sunt. Dacă unii din ei vor avea prieni binecuvântate, vicarul Mangra va avea binecuvântarea guvernului unguresc pentru a putea lipsi dela ședințele Academiei. E bine să răsfoim analele Academiei, să vedem, cum a fost aleasă această ființă membru al Academiei. (Vezi Analele Academiei Române seria II Tomul XXXI). De Ioan Kalindern l'a propus pe fie iertatul Dr. Bunea ca membru activ în ședința dela 27 Maiu 1909, dar neîntrunind două treimi, n'a fost ales în ziua aceea. În aceeaș zi a fost propus ca membru activ Vasile Mangra, care a întrunit două treimi, și astfel a fost proclamat numai decât, iar Bunea a fost ales membru eu o zi mai

târziu în ședința, la care a luat deja parte Mangra târziu, Să vedem ce zice secțiunea istorică despre Mangra: „A luat parte vie la toate mișcările naționale de peste Carpați“ (op. cit. pag. 203), „se bucură de multă încredere în cercurile politice și culturale românești“ (acoloș), „luptător el însuși al sîntei cauze naționale, păstor și mai înainte de toate bun Român“ (pag. 204), „sfaturile bune pe cari le dă preoților din eparhie, și mai pe sus de toate curentul naționalist, pe care îl întreține în Crișana, la marginea apusană a culturii românești... au fost motive indeajuns, ca secțiunea să voteze în unanimitate propunerea... pentru alegerea părintelui Vicar Mangra“ (p. 205). Așa va judeca oare istoricul ne-preocupat pe Mangra, cum l'a judecat Academia, chiar pentru activitatea sa înainte de 1909?

*

Incurând, la 20 Maiu st. v. se va inaugura statua domnului Alesandru Ioan Cuza la Iași, iar la 18 Maiu vom pomeni răpirea Basarabiei, pe care cel puțin așa se pare, o pierdem tot mai mult. Delateiu.

Noutăți.

Din cauza sf. Sărbători de Joi, nrul proxim apare Sămbătă.

Din dieceza Lugojului. Sămbătă în 11 Maiu — după 9 ani și o zi — Ilustritatea Sa d. episcop dr. Vasile Hossu a predat guvernarea diecezei Venerabilului Capitlu, care în aceeași ședință și-a ales vicar Capitular pe timpul »sedisvacanței« pe Ilustr. Sa dl prepozit Ioan Boroș. — Momentele acestei ultime despărțiri au fost nespuse de duioase. Lacrimele ce umpleau ochii celor prezenți erau mărturia cea mai sinceră a simțimentelor, ce se deslănțuiau furtunos în pepturi. Ilustritatea Sa va pleca la 15 crt. spre Pesta, de acolo se va întoarce la Prizlop, unde va lua parte la pelegrinajul de primăvară. Dumnezeu să-i conducă tot pașul spre bine ca să poată ajunge între ai săi — în aceeași vigoare și putere cu care a pășit primadata pe teritorul acestei dieceze.

Noi advocați români. Vineri în 10. a. l. cur. au depus cu succes cenzura de advocat înaintea comisiei în Trglul Murășului Dr. Victor Suciu din Căpușul de Câmpie și Dr. Simeon Nemeș din Cojocna, ambii absolvenți ai gimnaziului nostru.

Peregrinajul la Prislop. Duminecă în 19 crt. va fi îndatinatul peregrinaj de primăvară la Mănăstirea Prislopului de lângă Hateg. La acest peregrinaj va lua parte și Ilustritatea Sa Episcopul Gherlei Dr. Vasile Hossu, care va pleca apoi de aci spre noua sa reședință.

Hymen. D-șoara *Eufrosina I. Măcelar* și d. *Emanoil Victor Bran*, căsătoriți. — *Regina Bran* și *Augustin Podoabă*, anunță cununia lor religioasă, care se va celebra în 23 Maiu n. a. c., la 4 oare p. m., în biserica gr.-eat. din Someș-săplac.

Posta Redacțiunii.

V-u. Efectul demoralizator căutați-l la colectanți, cari cer preotului comunei în care colectează, să nu le treacă în condică toți banii adunați, să le rămână și lor ceva »de cheltuială«, ori trec mai întâi cu »ciceronele« lor pe la crăsmă, unde se omenesc cu câteva jumătăți de vinars, și numai după aceea pleacă la colectat, umplând casele credincioșilor de mirosul bine-plăcut al beuturii.

— Rine-ați venit sănătoase — îngână și Dochita, privind cu ochi senini și zimbitori și dând ușor din cap, îmbucurată de sesirea musafirilor neașteptați.

— Mulțumim, mamă, — răspunse jupânița Ilina, care se așeză pe un jâlt din dreptul visteraicului, — pe când Dochita lua loc pe lața patului.

(Va urma.)

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

„Cultura Creștină” revista profesorilor de teologie din Blaj, Nrul 9, cu următorul cuprins:

„Cultură Creștină”: O lămurire care se impune. — Zenove Păclișan: Biserica românească și Calvinismul dela moartea lui G. Bethlen până la Unirea cu Roma. (II. Art. final). — Dr. Alexandru Nicolescu: Doctrina despre uciderea ereticilor. (Răspuns). — Senior: Pregătirea preotului la celebrarea sfintei Liturghii. (Scrisoare). — Cronică: Preoți la înălțimea chemării (ar.); La Alba-Iulia! (sr.); Home-rule (an). — Cărți și reviste: Dr. Victor Bojor: Sfânta casă din Loreto; »Telegraful Român» (ar.); »Neamul românesc literar» (ar.); Cărți intrate la redacție — Telefon.

Revista „Ramuri” nr. 8 anul al 7-lea, cu următorul sumar. D. Tomescu. — Organizarea studențimii. Eugenia Ionescu. — Ce lungă-i calea (poezie). H. Stahl. — O înmormântare. Natalia Vasiliu. — Metamorfosă (poezie). G. Rotică. — Au fost frumoasele greșele (poezie). Mihail Procopie. — Toamnă târzie. I. M. Marinescu. — Priveghetoarea și Trandafurul. Ion Sân-Giorgiu. — Nepăsare (poezie). Cronică: Revista, — ziare, etc. Lerui-Ler. — Cronică rimată: Lui Romeo.

Revista literară ilustrată săptămânală „Cosinzeana” Nr. 18—1912, cu următorul cuprins: Al. Ciura: Muzica Morții. M. Săulescu: Umbra, poezie. Ion Agărbiceanu: Căsnicia lui Ludovic Petrescu, nuv. Vasile Stoica: „Cobzarul”, dare de seamă. T. Mureșan: Noaptea cu pătrar de lună, poezie. A. Fogazzaro—D. Tomescu: Misterul poetului, roman. Radu S. Dragnea: A II. ediție a romanului „Instrăinații”. Scrisori dela Redacție. Ghicitori. Ilustrații: Port național: Costum de pădureancă; Iana. Nedelca, Viorica și Pradea, în opera „Cobzarul”.

O vișoară piesă populară în 3 acte de Octavian Prie (pag. 99). Se află de vânzare la librăria seminarială din Balázsfalva—Blaj și costă 60 fl. plus 10 fl. porto.

Proprietar-editor: AUREL C. DOMȘA.
Redactor respons.: AUGUSTIN GRUIȚIA.

Nr. 1485—1912.

Inștiințare.

Fondurile și fundațiunile arhidiecezei gr-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș sunt în posesiunea de a vinde câteva sute de opțiuni la emisiunea nouă a Institutului de credit și economii „Albina” din Sibiu. Cei ce reflectează la cumpărarea astor fel de drepturi sunt rugați să-și facă ofertele în scris în plicuri sigilate până cel mult în 25 Maiu 1912 st. n. spunând la câte acțiuni nouă reflectează, cât offer pentru dreptul de opțiune a unei acțiuni, și să alătore pentru fiecare acțiune optată vadiu de câte 20 cor.

Ofertele și vadiile să se trimită la adresa Administrațiunii centrale capitulare în Blaj. Cel mult până în 5 Iunie se vor încunoștiința reflectanții despre rezultat.

Aceia ale căror oferte se vor primi, vor fi provocați, că până în 25 Iunie 1912 să trimită la Adm. centr. capit. suma oferită pentru dreptul de opțiune, computându-se în aceasta vadiile deja depuse, apoi rata primă de 20% (40 cor. de acție) și câte 10 cor. pentru spese. În schimb li-se vor trimite titli provisorii eđați de Institutul de credit „Albina”. Cei ce nu vor face aceasta își pierd vadiile depuse, precum și dreptul la emisiunea nouă.

Reflectanților ale căror oferte nu vor fi luate în considerare li se vor restitui vadiile pe spesele lor până cel mult în 5 Iunie 1912.

Blaj (Balázsfalva) în 11 Maiu 1912.

Administrațiunea centrală capitulară.
(59) 1—2

ANUNȚ.

Aduc la cunoștința on. public românesc, că mi-am mutat

canoelaria advocațială

în IV. Veres Pálné-u. 26.

Cu deosebită stimă:

Dr. Liviu Lința,

advocat în Budapesta

(61) 1—3

Ingrijiți-vă de viitorul vostru!

Mijlocul cel mai bun, pentru a se scuti pe sine și pe ai săi de lipsă, este a se înscrie de membru la

„Asociația Esehiana de Ajutorare Reciprocă”.

La aceasta asociație poate să se facă membru ori care persoană dela etatea de 21—80 ani. Pe lângă o taxă lunară de 1 cor. și taxa de cazurile de moarte, deja după un an de membrie i-se solvește moș-

tenitorului un ajutor de 2000 cor., iar devenind membrul după cel puțin 3 ani de membrie, prin oare care nenorocire neputincios de muncă, i-se solvește până când trăiește o rentă lunară de 50 cor. Dacă un membru trăiește 30 de ani dela înciere, poate ridica în bani gata 2000 cor. însă dispunând membrul că suma de 2000 cor. după moartea lui să o primească moștenitorii, i-se solvește membrului până ce trăiește o rentă lunară de 50 cor. Peste 1400 coroane taxe pentru cazuri de moarte membrul nu e obligat a solvi. Membrii dela etatea de 60—80 ani cel mult 1600 cor. Acești membri însă n'au drept la rente.

După 3 ani de membrie toate plătirile se pot sista rămânând membrul asigurat pe o sumă mai mică. Se pot semna 1—2 cote (2000—4000 cor.). Atestat medical nu se recere.

Pe lângă solviri lunare moderate și taxe de măritșuri, poate fiecare a-și asigura fetele, dacă aceste n'au trecut etatea de 21 ani. Se pot semna 1—2 cote (2000—4000 cor.). Dacă o fată după 3 ani de membrie rămâne orfană, înceată solvirea taxelor, iar la măritș, fata primește suma asigurată, ori dacă nu se mărită, la implinirea etății de 24 de ani. Fetele mici plătesc taxe foarte mici, așa că se pot înscrie chiar îndată după naștere.

Răposând o fată după 3 ani de membrie, solvim erezilor suma asigurată.

Liquidările se fac strict în sensul statutelor.

Societatea oferează fiecărui cea mai mare garanță: cote semnate până la 15.000.000 cor. și 215.000 cor. fond de garanță.

Prospecte și blancete trimitem gratuit. Aplicăm secretari în toate orașele și bărbați de încredere în toate comunele.

Asociația Esehiană de Ajutorare Reciprocă. (7) 9—24

Diracțiunea pentru Ungaria:
Timișoara (Temesvár, Hunyadi-utca 4. szám.)

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188.

Post sparcassa ung. 29.349.

„Banca generală de asigurare”

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: Parteniu Cosma,
directorul executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”.

„Banca generală de asigurare” face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiile cele mai favorabile.

Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbații de încredere ai societății.

Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„Banca generală de asigurare” dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire, că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare”
Sibiu—Nagyszeben. Edificiul „Albina”.

(1) 20—52.

Cumpărați numai de la Români!

In atențiunea economilor:

Stropitoare de vie

— sistem Vermorel Eclair, — calitate superioară, — sistem Hero, Danubia și Austria, neîntrecute până acum, — se află de vânzare la societatea comercială

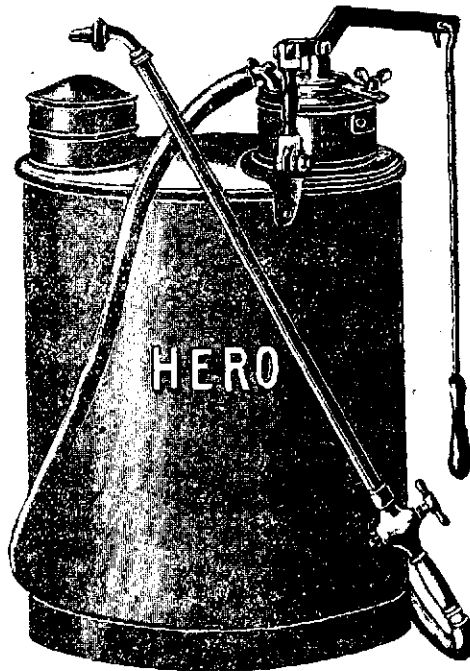
„Consum“ din Blaj

Tot acolo se găsește în mare depozit piatră vântată, bast pentru legat via, prima, Majunga — și toți articolii și instrumentele de lipsă economilor.

Mare depozit de cement, place de izolat, hârtie cătrănită și asfaltată de acoperit, drot cu spini și sârmă de îngrădit.

60 2—10

Serviciu prompt și cinstit.

Vânzare en gros și detail

Mare etină și bună.

Sfat și ajutor

Cei ce sufer în defecte de mistuire, dureri și arsuri de stomac, constipație și alte scăderi împreunate cu aceste,

află vindecare cu ajutorul

PICURILOR DE STOMAC ai lui BRADY

numiți mai înainte „Pienri de Mariacell“, ce s'au dovedit de buni, acum mai bine de 30 ani încoace.

Se află în fiecare apotecă. O sticlă mare cu 1'60 cor., mică cu — 90 fileri. 6 sticle deodată cu 5'40 cor. 3 sticle mari 4'80 cor. trimise franco, dacă prețul se trimite înainte.

Apoteca K. BRÁDY la „Magyar Király“ în Viena I. Fleischmarkt 2. Depot 5.

(13) 11—13

MOBILE

Dermitoare, prânzere, chilii de domni, saioane, aranjare completă de hotel, cafenele și castele, mobile de fier și de aramă, tapete, perdele, policandre și pianuri se spedează ori unde

cu bani gata sau în condițiuni de plată foarte favorabile.

Un mare și pompos album de mobile 1 cor. La aranjări complete se trimite agent cu modele, ori unde, fără a se socoti spese pentru asta.

Modern Lakberendezési vállalat
Budapest, IV., Gerlóczy-utca 7. sz.
(88) 61—104 (Központi város háza mellett).

A apărut

**ANTOLOGIONUL
sau
MINEIUL**

tomul I. carele cuprinde în sine *slujbele dumnezeștilor sărbători, a Născătoarei de Dumnezeu și ale sfinților* de pe lunile: Septembrie, Octombrie, Noiembrie și Decembrie.

Prețul tomului I. legat în piele și cu copcii este 32 cor. și se spedează imediat.

Lunile din Ianuarie până în August vor fi cuprinse în tomul II. care e în lucrare.

Prețul tomului II. se va fixa ulterior și va fi în raport cu prețul tomului I.

A apărut

Apóstolul

sau Faptele și Epistolele sf. Apostoli f° 4.

Prețul leg. în piele 22 cor. leg. în lux face 44 coroane.

Institut de asigurare ardelean

„Transsylvania“

SIBIU

Strada Cisnădiei 1—5.

Edificiile proprii.

recomanda

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. în condiții avantajoase și cu premii ieftine.

Asigurări pe viață

(pentru preoți și învățători confesionali romani gr.-cat. avantajii deosebite) pe cazul morții cu termen fix, cu platire simplă sau dublă a capitalului, asigurări de penziune și de participare la câștig, asig. de zestre și asig. peșterale pe spese de înmormântare. Mai departe contra accidentelor, infracției (furt prin spargere) asig. p. pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1911	K.	5,275,798-23
Capitale asigurate pe viață achitate	„	5,146,556-36
Starea asigurărilor cu sfârșitul anului 1910	foc	127,763,744—
	viață	10,931,322—
Fonduri de întemeiere și de rezervă	cor.	2520,492—

Prospecte și informații se dau gratuit în birourile Direcțiunii și la toți agenții.

Persoane versate în achiziții cu cercări bune de cunoștință se primesc în condiții favorabile în serviciul institutului.

(5) 47—?